

Boekbesprekingen

Cees Ehlers

Stop de continenten!

S. Kroonenberg: Stop de continenten! Over de aarde, wetenschappers en hun vijanden. 187 blz. Lingua Terrae, Amsterdam, 1996. ISBN 90 74417 043. Prijs f 27,50, voor leden NGV f 25,00 (over te maken op giro 1723729 t.n.v. Lingua Terrae te Amsterdam onder vermelding van 'Stop'.)

Soms kan een mens zich gelukkig prijzen. De lezers van NRC-Handelsblad, het Wagenings Universiteitsblad of de Nieuwsbrief van het KNGMG kennen de columns van Salomon Kroonenberg. En zij zullen het waarderen dat een aantal van die columns plus een serie nog niet eerder gepubliceerde dit boekje vullen. Ze zijn altijd goed voor een glimlach (en soms een grimlach...) en een moment van reflectie. Op zo'n moment komt het boven aangehaalde geluksgevoel naar boven. Salomon Kroonenberg schrijft onnavolgbaar origineel over van alles, maar betreft daarin altijd iets uit de geologie. Hij weet daarbij verbanden te leggen, waar de lezer nooit van zijn leven op gekomen was. Wat denkt u bijv. van het verband tussen een gestolen portefeuille en de Jonge Dryastijd? Of van de stijging van de zeespiegel en het gewicht van de groeiende aantallen strandbezoekers? Om nog maar te zwijgen van het verband tussen de Geologische Kaart van Nederland en de tandarts van Woudrichem. Daarbij schuwt de schrijver niet originele termen te bedenken of plastische opmerkingen te maken. Fraaie voorbeelden hiervan zijn o.a. de 'plutoniumpissebed' en 'het volk dat vrolijk gaat zwemmen en varen in uitgeputte turfmijnen en grindgaten'. Voor de fanatieke fossielenverzamelaar als uitsmijter de ammoniet 'Pompidouceras giscardi'. Lezen dit boekje!

De Eifel

Hans J. Jungheim: Die Eifel. Erdgeschichte, Fossilien, Lebensbilder. 232 blz., 305 afb. Goldschneck Verlag, Korb, 1996. ISBN 3-926129-22-0. Prijs DM 58,00.

Voor Nederlandse amateurgeologen is het extra interessant wanneer er een boek over de Eifel verschijnt. Want sinds mensenheugenis is de Eifel een gebied, waar veel fossielen vandaan komen en dat bovendien niet ver weg ligt. Ik wil het dan ook graag aanbevelen aan alle Eifelhangers. Maar men is gewaarschuwd: er worden wel vindplaatsen genoemd, maar vaag en zondere verdere aanduiding. Dit boek is geen vindplaatsengids, maar het beschrijft de ontwikkeling van het gebied. Na een vijftal korte inleidende hoofdstukken komt het Devoon van de Eifel aan de orde en daarna de tropische riffen. Vervolgens passeren de zeebewoners de revue: koralen, sponzen, stromatoporen, brachiopoden, slakken, schelpdieren, cephalopoden, tentaculieten, trilobieten, ostracoden, bryozoën, zeelelies en zeeëgels. Het gaat in dit boek om de geologische en biologische achtergronden van uw vondsten en dat verhaal is uitermate deskundig en betrouwbaar beschreven door een Eifelkenner bij uitstek. Tevens valt op, hoeveel illustraties gebruikt zijn: een pagina zonder treft men nauwelijks aan. Het boek wordt besloten met een overzicht van de musea in de Eifel en een verklarende begrippenlijst.

Het Rijnland

W. von Koenigswald & W. Meyer (red.): Erdgeschichte im Rheinland. Fossilien und Gesteine aus 400 Millionen Jahren. 240 blz. Verlag Dr. Friedrich Pfeil, München, 1994. ISBN 3-923871-80-5. 240 pag., afb. DM 78,00.

Dit kloekke werk is het eerste deel uit een nieuwe serie op geologisch terrein: 'Erdgeschichten mitteleuropäischer Regionen', uitgegeven m.b.v. de Alfred Wegener Stiftung. De uitgever is op geologisch gebied geen onbekende: velen kennen de serie 'Wanderungen in die Erdgeschichte' met deeltjes o.a. over het Altmühltal, Frankenland en Regensburg. Nu dus een gebied, dat dichter bij onze horizon ligt, hoewel het begrip 'Rheinland' een groot oppervlak beslaat. Een groot aantal mensen heeft dit boek geschreven. Vaak is bij een dergelijke constructie te zien, dat de kwaliteit nogal wisselend is in de bijdragen of dat de strakke lijn ontbreekt. Hier zijn beide gevaren vermeden. De redacteurs hebben de geologische tijdtabel als snoer gebruikt en daaraan specialistische onderwerpen gekoppeld. Zo krijgt men a.h.w. een parelsnoer, dat de aandacht trekt. Enkele parels zijn de tertiaire fossielen van Rott, het vulkanisme in Tertiair en Kwartair, de terrestrische planten- en dierenwereld van Nehden (Sauerland), Eckfeld (Eifel) en Messel, de midden-devonische riffen in de Eifel en de Bundenbachschiefer. Op deze manier zijn er ruim 20 boeiende hoofdstukken ontstaan, waarmee de uitgever eer inlegt. Een met schitterende afbeeldingen uitgegeven studie- en leesboek.

Adres van de recensent

C. Ehlers
Forsythialaan 17
7101 XJ Winterswijk